

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський національний технічний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Фінанси, банківська справа та страхування»
Першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
Кваліфікація: Бакалавр з фінансів, банківської справи, страхування
та фондового ринку

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО
ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

 Володимир КРОПІВНИЙ

протокол № 10 від «26» 06 2023 р.

наказ № 91-05 від «24» 06 2023 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01.09. 2023 р.

Ректор Володимир КРОПІВНИЙ

Кропивницький, 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

«Фінанси, банківська справа та страхування»

Рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський)**
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ **07 «Управління та адміністрування»**
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ **072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»**
КВАЛІФІКАЦІЯ **Бакалавр з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку**

СХВАЛЕНО

Науково-методичною комісією спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Протокол № 3
від «30» 05 2023 р.

Голова НКМ спеціальності
 Володимир СИБІРЦЕВ

ПОГОДЖЕНО

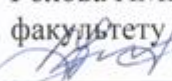
Проректор з науково-педагогічної роботи Центральноукраїнського національного технічного університету

«26» 06 2023 р. Андрій КИРИЧЕНКО

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною радою економічного факультету

Протокол № 3
від «16» 06 2023 р.

Голова НМР економічного факультету
 Наталія ШАЛІМОВА

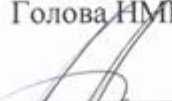
Ректор
Цentrальноукраїнського національного технічного університету

«26» 06 2023 р. Володимир КРОПІВНИЙ

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною радою університету

Протокол № 4
від «21» 06 2023 р.

Голова НМР університету
 Олександр ЛЕВЧЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 - Управління та адміністрування, спеціальності 072 - «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням вимог нормативних актів України (Закону України «Про вищу освіту»; Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187; Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 2 вересня 2015 року № 1084); Класифікатора видів економічної діяльності ДК 009:2010; Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 зі змінами, внесеними згідно Постанов КМУ № 509 від 12.06.2019 р. та № 519 від 25.06.2020 р.; Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266), Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 729 від 24.05.2019 р. та професійних стандартів (Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)).

Розроблено робочою групою кафедри фінансів, банківської справи та страхування економічного факультету Центральноукраїнського національного технічного університету у складі:

Коцюрба Ольга Юріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Центральноукраїнського національного технічного університету; гарант освітньо-професійної програми

Сибірцев Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Центральноукраїнського національного технічного університету

Мельник Тетяна Андріївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Центральноукраїнського національного технічного університету;

Гаврилова Наталія Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Центральноукраїнського національного технічного університету.

Майданик Дмитро - начальник управління по роботі з індивідуальними

клієнтами пріоритетного сегменту АТ «Укресімбанку», у минулому випускник кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Шарінов Кирило – здобувач вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Шеремет Сергій Вікторович – заступник Голови Кіровоградської обласної державної адміністрації

Пучка Тетяна Володимирівна – голова Катеринівської сільської ради Кропивницького району Кіровоградської області

Тимофієнко Марина Віталіївна – головний економіст управління по роботі з індивідуальними клієнтами пріоритетного сегменту філії АТ «Укресімбанк» у м. Кропивницькому

Романів Мирон Йосипович – директор Кіровоградської обласної дирекції ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»

Жук Оксана Володимирівна – головний бухгалтер Філії «Кіровоградська ДЕД» ДП «Кіровоградський облавтодор»

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський національний технічний університет, Економічний факультет Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня кваліфікація	Бакалавр з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
Кваліфікація у дипломі	Ступінь вищої освіти - Бакалавр Спеціальність - 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітня програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра. Обсяг освітньої програми бакалавра 240 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування, і не більше 60 кредитів ЄКТС отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за іншими спеціальностями. Не менше 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України, сертифікат серія УД №12008754, термін дії до 01.07.2024 р.
Передумови	Повна загальна середня освіта, ступінь молодшого бакалавра, освітній рівень «молодший спеціаліст»

	Вимоги до вступу визначаються «Умовами прийому до ЗВО» та «Правилами прийому до ЦНТУ», які затверджуються щороку.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення програми
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	http://www.kntu.kr.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, які володіють теоретичними знаннями, практичними навичками, вміннями і компетентностями щодо побудови фінансової системи та її ролі для розвитку економіки держави, умов забезпечення ефективності фінансових відносин, особливостей функціонування фінансового ринку, діяльності фінансових інституцій, методів формування і використання фінансових ресурсів на макро- та мікрорівнях, формування вмінь та практичних навичок ефективного застосування сучасних інструментів фінансового управління у сферах оподаткування, банківської, страхової, фінансово-інвестиційної діяльності підприємств та інших суб'єктів господарювання, регулювання фінансових ризиків, оптимізації міжбюджетних відносин.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування». Спеціальність - 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».
Опис предметної області	<i>Об'єкт(и) вивчення та діяльності:</i> устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем. <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми, які характеризуються комплексністю та певною невизначеністю умов, у професійній діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку й у процесі навчання. <i>Теоретичний зміст</i> складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. <i>Методи, методика та технології:</i> методи, методики та технології фінансової науки і практики. <i>Інструменти:</i> сучасні інформаційно-аналітичні системи та стандартні, спеціальні й галузеві програмні продукти.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» базується на фундаментальних положеннях та результатах сучасних наукових досліджень у сфері державних та корпоративних

	фінансів, банківської справи, страхування, фондового ринку та інвестиційної діяльності, управління фінансовими ризиками, практиці застосування сучасних фінансових інструментів та орієнтує на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра.
Основний фокус освітньої програми	Вища освіта в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, фахова підготовка та формування знань, умінь, інших компетентностей з методики навчання у сфері фінансів. Ключові слова: фінанси, банківська справа, страхування, корпоративні фінанси, державні фінанси, фінансовий ринок, фондовий ринок.
Особливості програми	Орієнтована на отримання ґрунтовних знань в галузі фінансів, банківської справи та страхування з акцентом (пріоритетом) на формуванні теоретичного базису та практичних навичок з обґрунтованого вибору та ефективного застосування інструментів фондового ринку, оцінювання фінансових ризиків та прогнозування наслідків їх впливу, що забезпечить підготовку ініціативних фахівців, здатних швидко пристосовуватись до сучасних трансформаційних змін в банківській, страховій діяльності та у фінансовій системі в цілому. Формує фахівців з новим, критичним мисленням, здатних застосовувати сучасні методи дослідження.
Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	Функціонує система внутрішнього забезпечення якості відповідно до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Центральнотехнічному національному технічному університеті: www.kntu.kr.ua/doc/polczao.pdf.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<i>Посади згідно класифікатора професій України:</i> 2441.2 Економіст з фінансової роботи; 2441.2 Економіст з ціноутворення, економіст радник, аналітик (банківської діяльності), аналітик з інвестицій, аналітик з кредитування; 3411 Брокер, дилер; 2419.3 Інспектор фінансовий; 1465 Менеджер (управитель) із страхування; 4212 Операціоніст (банк); 2441.2 Аналітик (банківська діяльність); 2419.2 Відповідальний працівник банку (філіялу (філії) банку, іншої фінансової установи); 3417 Експерт-консультант із страхування; 3432 Офісний службовець (страхування); 3442 Інспектори податкової служби; 3442 Ревізор-інспектор податковий. Здобувачі вищої освіти можуть працювати в органах державної влади та управління, органах Державної податкової служби України, Державної казначейської служби України, Державної аудиторської служби

	України, Рахункової палати, Державної митної служби України, фінансових органах, комісіях з цінних паперів, на підприємствах, установах (закладах) різних форм власності та видів бізнесової і комерційної діяльності, бюджетних установах, банках, страхових компаніях, аудиторських фірмах і службах, службах зайнятості, фінансово-кредитних та експертних установах та ін.
Академічні права випускників	Продовження освіти: можливість продовження навчання за програмою другого циклу вищої освіти (FQ-ЕНЕА, 7 рівня EQF-LLL та 8 рівня НРК).
5 – Викладання та оцінювання	
Підходи до викладання та навчання	Лекційні, семінарські і практичні заняття, консультації, практика, наукові конференції, семінари, тренінги, мультимедійні презентації, самонавчання, дистанційне навчання в системі Moodle, інноваційні форми та методи навчання.
Система оцінювання	Усні та письмові опитування, тестування в системі навчального середовища Moodle; презентації і захист індивідуальних (у тому числі наукових) робіт; захист звітів з практики; заліки, екзамени, атестація у формі атестаційного екзамену.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність планувати та управляти часом. ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність працювати у команді. ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших

	професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК12. Здатність працювати автономно. ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК15. Знання законодавчих, нормативно-правових, інженерно-технічних та санітарно-гігієнічних основ забезпечення безпечної діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та

	постійно підвищувати свою професійну підготовку. СК12. Здатність обґрунтовано добирати і ефективно використовувати інструменти фондового ринку для формування стратегії портфельного інвестування, застосовувати методичний інструментарій до формування, оцінювання та моніторингу інвестиційного портфеля в умовах невизначеності ринкового середовища. СК13. Здатність проводити оцінку ризиків у сфері фінансів, банківської справи і страхування та обґрунтовувати рішення стосовно корегування наслідків їх впливу та мінімізації фінансових втрат.

Програмні результати навчання

- ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
- ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
- ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

- ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.
- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
- ПР24. Ідентифікувати, аналізувати та досліджувати небезпечні чинники природного та техногенного середовищ. Вміти обґрунтовано вибирати пристрої, системи і методи відповідно до майбутнього профілю роботи з попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.
- ПР25. Вміти визначати закономірності та тенденції розвитку фондового ринку, застосовувати методи формування інвестиційних рішень та володіти інструментами фондового ринку з урахуванням цілей та поставлених завдань.
- ПР26. Застосовувати отримані теоретичні знання й практичні навички для прогнозування наслідків впливу ризиків у сфері фінансів, банківської справи, страхування і фондового ринку.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, рівень кваліфікації та компетентності яких є достатнім для забезпечення програмних результатів навчання за даною ОПП. Рівень наукової та професійної активності кожного науково-педагогічного працівника, залученого до реалізації програми, засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох умов, зазначених у пункті 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). Науково-педагогічні працівники, які виконують всі види навчального навантаження за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»,

	мають наукові публікації відповідно до профілю дисциплін, які вони викладають, та проходять підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років. До проведення наукових семінарів, конференцій, круглих столів тощо для здобувачів за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» залучаються вітчизняні висококваліфіковані фахівці-практики.
Матеріально- технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: - забезпеченість приміщенням для роботи науково-педагогічних працівників (кафедра); - забезпеченість приміщеннями для провадження освітнього процесу, оснащених сучасним мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (понад 30% кількості аудиторій); - наявність соціально-побутової інфраструктури, у тому числі: - бібліотеки з читальними залами; - їдальні та кафе; - актову залу на 500 місць; - спортивну залу; - спортивні майданчики (футбольне поле, баскетбольне поле, тренажерний) тощо. - забезпеченість студентів гуртожитком (гуртожитки забезпечують 100% потреби).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення освітньої діяльності ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» включає: 1. Наявність бібліотеки з читальними залами. 2. Можливість користуватися пошуком в Електронному каталозі бібліотеки через локальну мережу університету. 3. Вільний доступ до репозитарію ЦНТУ CUNTUR, де можна ознайомитися із науковими працями та навчально-методичними матеріалами, переглянути повнотекстові публікації наукових збірників, матеріали конференцій тощо. 4. Доступ до системи дистанційного навчання Moodle, яка містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін спеціальності. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» включає опис освітньої

	програми, навчальний план, робочі програми, силабуси, комплекси навчально-методичного забезпечення та навчальних матеріалів з кожної навчальної дисципліни навчального плану, методичні вказівки з практик.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На загальних підставах в межах України. На основі укладених угод або договорів між ЦНТУ та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Центральноукраїнським національним технічним університетом та закладами вищої освіти іноземних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Прийом іноземних громадян за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» здійснюється згідно з чинними Правилами прийому на відповідний рік.

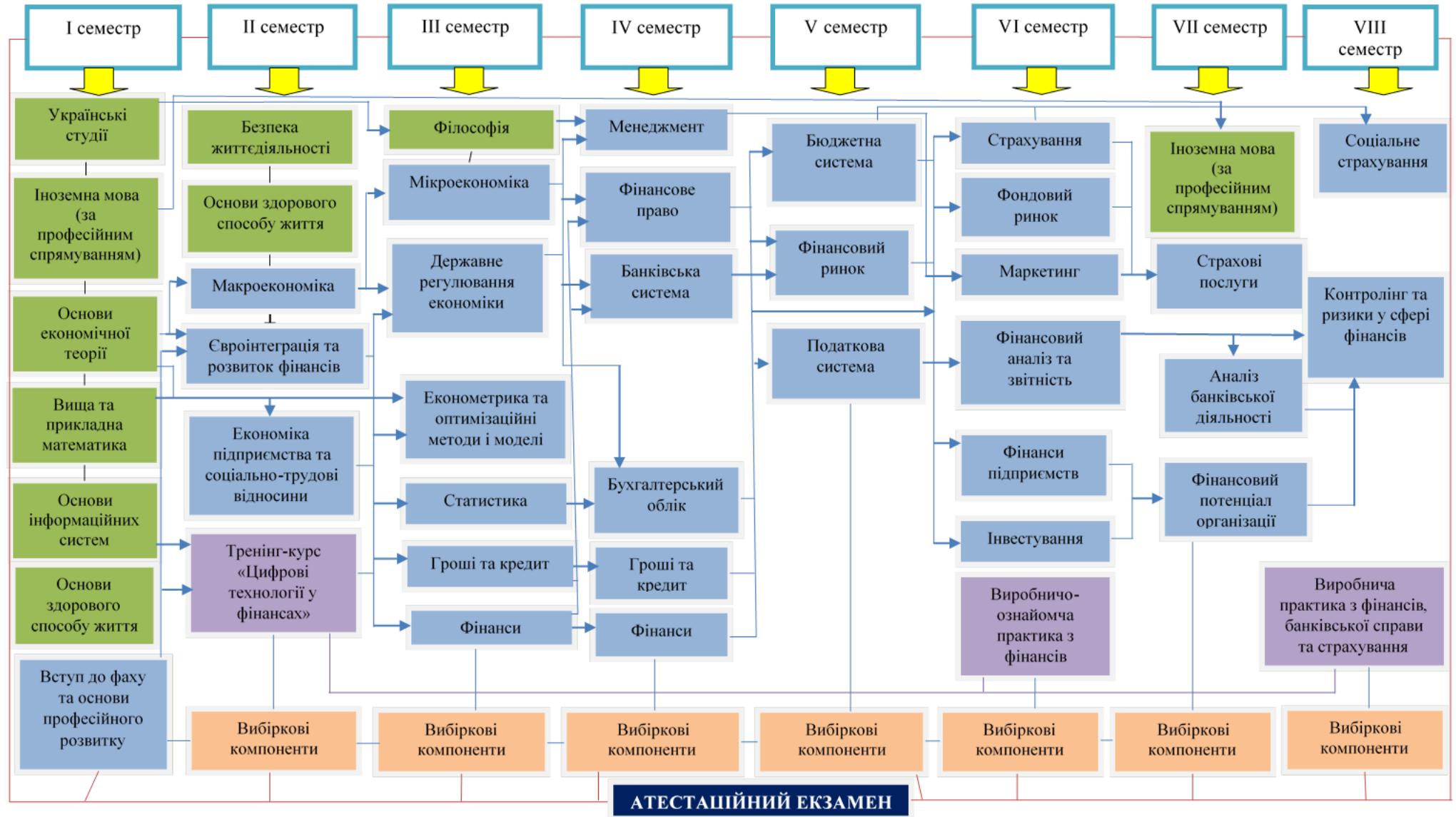
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ БАКАЛАВРА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ЗА ДИСЦИПЛІНАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестаційний екзамен)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти			
1.1. Дисципліни загальної підготовки		33	
ЗП 1	Українські студії	6	іспит
ЗП 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	залік, залік
ЗП 3	Основи економічної теорії	4	іспит
ЗП 4	Вища та прикладна математика	5	іспит
ЗП 5	Основи інформаційних систем	4	залік
ЗП 6	Безпека життєдіяльності	2	залік
ЗП 7	Основи здорового способу життя	3	залік
ЗП 8	Філософія	3	залік
1.2. Дисципліни професійної підготовки		160	
ПП 1	Вступ до фаху та основи професійного розвитку	4	залік
ПП 2	Макроекономіка	4	іспит
ПП 3	Євроінтеграція та розвиток фінансів	4	іспит

ПП 4	Економіка підприємства та соціально-трудові відносини	4	іспит
ПП 5	Мікроекономіка	3	залік
ПП 6	Державне регулювання економіки	4	іспит
ПП 7	Економетрика та оптимізаційні методи і моделі	4	іспит
ПП 8	Статистика	4	іспит
ПП 9	Гроші та кредит	9	залік, іспит
ПП 10	Фінанси	9	залік, іспит
ПП 11	Бухгалтерський облік	4	залік
ПП 12	Фінансове право	4	залік
ПП 13	Менеджмент	4	іспит
ПП 14	Банківська система	4	залік
ПП 15	Бюджетна система	4	іспит
ПП 16	Фінансовий ринок	4	іспит
ПП 17	Податкова система	4	іспит
ПП 18	Страховання	4	іспит
ПП 19	Фондовий ринок	5	іспит
ПП 20	Фінансовий аналіз та звітність	4	залік
ПП 21	Фінанси підприємств	4	іспит, курсова робота
ПП 22	Маркетинг	4	залік
ПП 23	Інвестування	4	залік
ПП 24	Страхові послуги	5	іспит
ПП 25	Аналіз банківської діяльності	5	іспит
ПП 26	Фінансовий потенціал організації виробництва	5	іспит
ПП 27	Соціальне страхування	5	іспит
ПП 28	Контролінг та ризики у сфері фінансів	5	іспит
1.3. Практика		15	
ПК1	Тренінг-курс «Цифрові технології у фінансах»	6	залік
ПК2	Виробничо-ознайомча практика з фінансів	3	залік
ПК3	Виробнича практика з фінансів, банківської справи та страхування	6	залік
А	Атестація	2	Атестаційний екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		177	
2. Вибіркові компоненти			
ВК	Вибіркові дисципліни	63	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		63	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		240	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», здійснюється атестаційною комісією відповідно до положення про порядок створення екзаменаційної комісії у ЦНТУ. Атестація здійснюється у формі складання атестаційного екзамену.

Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та враховує загальні вимоги до професійної підготовки згідно з компетентностями, визначеними цією освітньою програмою.

Атестація випускників ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» завершується видачою документу встановленого зразка про присудження освітнього ступеня бакалавр із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування та фондового ринку».

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НРК (ЗА 6 РІВНЕМ, БАКАЛАВРСЬКИМ)

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн2	Умі		
ЗК02	Зн2	Умі		АВ2
ЗК03				АВі
ЗК04			К1, К2	
ЗК05	Зні	Умі	К1, К2	
ЗК06		Ум1	К1, К2	

ЗК07		УМ1	К1	АВ3
ЗК08	ЗН1	УМ1		
ЗК09			К2	АВ1
ЗК10			К1, К2	АВ1
ЗК11			К1, К2	
ЗК12		УМ1	К1	АВ3
ЗК13			К2	
ЗК14			К2	
ЗК15			К1	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК01	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК02	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК03	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК04	ЗН1	УМ1	К1	АВ1
СК05	ЗН2	УМ1		АВ3
СК06		УМ1	К2	АВ2
СК07		УМ1	К1	АВ1
СК08			К1, К2	АВ2
СК09			К1, К2	
СК10				АВ1, АВ2, АВ3
СК11				АВ2, АВ3
СК 12	ЗН1, ЗН2	УМ1		АВ1
СК 13	ЗН1, ЗН2	УМ1		АВ1

	3II 1	3II 2	3II 3	3II 4	3II 5	3II 6	3II 7	3II 8	III 1	III 2	III 3	III 4	III 5	III 6	III 7	III 8	III 9	III 10	III 11	III 12	III 13	III 14	III 15	III 16	III 17	III 18	III 19	III 20	III 21	III 22	III 23	III 24	III 25	III 26	III 27	III 28	III 1	III 2	III 3	A						
3K06								+		+		+	+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+			+	+			+						+	+						
3K07				+	+	+			+		+		+	+			+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+				
3K08				+	+										+	+	+							+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
3K09								+												+	+							+												+	+	+	+			
3K10																					+	+								+				+						+	+	+	+			
3K11		+									+									+	+										+	+									+	+	+	+		
3K12						+	+									+																								+	+	+	+			
3K13	+							+	+					+						+																+				+	+	+	+			
3K14	+		+			+	+		+				+																													+	+	+	+	
3K15						+																																				+	+	+	+	
CK01			+						+	+	+	+	+	+	+	+		+			+									+	+		+	+			+				+	+	+	+		
CK02									+	+	+		+				+	+		+		+	+		+	+										+						+	+	+	+	
CK03															+		+	+				+		+	+	+		+	+		+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+		
CK04				+											+	+								+		+		+							+		+			+	+	+	+	+	+	
CK05								+									+	+		+		+	+	+	+		+		+	+		+			+				+	+	+	+	+	+		
CK06				+	+										+		+		+							+														+	+	+	+	+	+	
CK07																				+									+	+		+		+	+				+				+	+	+	+
CK08																								+	+					+			+									+	+	+	+	
CK09	+	+		+		+	+	+			+	+								+	+									+												+	+	+	+	+
CK10					+	+		+			+										+	+						+	+		+									+	+	+	+	+	+	
CK11		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+						+	+	+	+					+		+		+		+					+				+	+	+	+	+
CK12																									+			+															+	+	+	+
CK13									+																		+			+		+		+	+			+					+	+	+	+

6. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

		ЗП 1 Українські студії				
		ЗП 2 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)				
		ЗП 3 Основи економічної теорії				
		ЗП 4 Вища та прикладна математика				
		ЗП 5 Основи інформаційних систем				
		ЗП 6 Безпека життєдіяльності				
		ЗП 7 Основи здорового способу життя				
		ЗП 8 Філософія				
		ПП 1 Вступ до фаху та основи професійного розвитку				
		ПП 2 Макроекономіка	+			
		ПП 3 Євроінтеграція та розвиток фінансів	+	+		
		ПП 4 Економіка підприємства та соціально-трудові відносини	+			
		ПП 5 Мікроекономіка	+			
		ПП 6 Державне регулювання економіки	+			
		ПП 7 Економетрика та оптимізаційні методи і моделі	+			
		ПП 8 Статистика	+			
	+	ПП 9 Гроші та кредит	+			
	+	ПП 10 Фінанси	+	+		
		ПП 11 Бухгалтерський облік	+			
		ПП 12 Фінансове право	+			
		ПП 13 Менеджмент	+	+		
		ПП 14 Банківська система	+	+		
	+	ПП 15 Бюджетна система	+			
	+	ПП 16 Фінансовий ринок	+			
	+	ПП 17 Податкова система	+			
	+	ПП 18 Страхування	+	+		
		ПП 19 Фондовий ринок	+			
		ПП 20 Фінансовий аналіз та звітність	+			
	+	ПП 21 Фінанси підприємств	+			
		ПП 22 Маркетинг	+			
		ПП 23 Інвестування	+			
	+	ПП 24 Страхові послуги	+			
		ПП 25 Аналіз банківської діяльності	+			
		ПП 26 Фінансовий потенціал організації виробництва	+			
	+	ПП 27 Соціальне страхування	+			
		ПП 28 Контролінг та ризики у сфері фінансів	+			
		ПК 1 Тренінг-курс «Цифрові технології у фінансах»	+			
		ПК 2 Виробничо-ознайомча практика з фінансів	+	+		
	+	ПК 3 Виробнича практика з фінансів, банківської справи та страхування	+	+	+	
	+	А Атестаційний экзамен	+	+	+	

	3П 1	3П 2	3П 3	3П 4	3П 5	3П 6	3П 7	3П 8	III 1	III 2	III 3	III 4	III 5	III 6	III 7	III 8	III 9	III 10	III 11	III 12	III 13	III 14	III 15	III 16	III 17	III 18	III 19	III 20	III 21	III 22	III 23	III 24	III 25	III 26	III 27	III 28	III 1	III 2	III 3	A					
ПР05															+		+	+				+	+	+	+	+		+		+								+	+						
ПР06				+											+	+							+	+	+	+	+				+	+			+		+	+	+	+					
ПР07									+		+		+				+			+		+	+	+	+	+	+					+			+			+	+	+	+				
ПР08				+	+										+					+						+											+	+	+	+	+				
ПР09											+									+								+	+		+		+	+				+	+	+	+	+			
ПР10			+	+	+					+						+				+							+		+	+			+	+			+			+	+	+			
ПР11																				+							+										+		+	+	+	+			
ПР12		+										+									+	+								+								+	+	+	+	+			
ПР13									+				+					+																		+	+		+	+	+	+			
ПР14			+	+				+		+					+							+				+				+		+	+		+		+			+	+	+	+		
ПР15		+									+																			+		+		+							+	+	+	+	
ПР16			+	+	+	+				+		+	+					+				+				+			+	+		+	+	+	+	+				+	+	+	+		
ПР17									+			+								+										+								+	+		+	+	+	+	
ПР18	+							+																			+			+									+	+	+	+	+		
ПР19	+					+	+	+			+																		+		+				+				+	+	+	+	+		
ПР20																						+							+	+		+	+						+	+	+	+	+		
ПР21									+		+									+				+													+			+	+	+	+		
ПР22	+					+		+			+			+							+																+			+	+	+	+	+	
ПР23			+				+																																+	+	+	+	+		
ПР24						+																																				+	+	+	+
ПР25																								+			+			+		+		+							+	+	+	+	
ПР26									+																	+		+		+		+		+			+				+	+	+	+	

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково - педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

**8. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ,
НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА**

1. Закон України № 1556-VII «Про вищу освіту». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38.
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010. URL : <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>
4. Національна рамка кваліфікацій. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами). URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>